

Warszawa, dnia 26 maja 2020 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

Bogdan Konopka

Wg rozdzielnika

Nasz znak: GIWz.432.221.2020

Dot. sprawy nr:

pismo z dnia:

W związku z doniesieniami o wykrywaniu w niektórych krajach świata wirusa SARS-CoV-2 u zwierząt gospodarskich (norki), kotowatych zarówno domowych, jak i dzikich, utrzymywanych w ogrodach zoologicznych oraz u psów towarzyszących, przesyłam Państwu w załączeniu do ewentualnego zawodowego wykorzystania, procedurę pobierania i przesyłania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrywania ww. wirusa, opracowaną w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym - Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach. Ponadto informuję, że próbki do badań laboratoryjnych od zwierząt w kierunku wykrycia SARS-CoV-2 należy kierować bezpośrednio do Zakładu Wirusologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach. Osobami wyznaczonymi do kontaktu w sprawach związanych z niniejszą procedurą oraz samym procesem pobierania i badania prób z ramienia Instytutu jest Pani dr hab. Katarzyna Domańska-Blicharz, prof. instytutu oraz Pan prof. dr hab. Jerzy Rola. Dodatkowo informuję, że przedmiotowe badania wykonywane będą odpłatnie na koszt zlecającego badanie.

Główny Lekarz Weterynarii prosi o przekazanie niniejszej informacji wszystkim powiatowym lekarzom weterynarii, lekarzom weterynarii świadczącym usługi weterynaryjne w ramach prowadzonych zakładów leczniczych dla zwierząt oraz podmiotom, które utrzymują lub zajmują się hodowlą zwierząt wrażliwych, znajdujących się w rejestrach powiatowych lekarzy weterynarii. Jednocześnie byłbym wdzięczny za przekazywanie informacji o wykryciu wirusa SARS-CoV2 u zwierząt, w celu przekazania takich informacji koleżankom i kolegom z innych państw członkowskich UE oraz specjalistom ze Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE), którzy starają się lepiej poznać epidemiologię tej choroby.

Pragnę podkreślić, że choroba COVID-19 nie jest zaliczana do chorób zwalczanych z urzędu, ani też rejestrowanych zarówno przez Komisję Europejską, jak również przez OIE. Mając na uwadze powyższe należy zatem pamiętać, że wykrycie wirusa u zwierząt, nie wiąże się, w chwili obecnej z żadnym postępowaniem administracyjnym w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

[Podpis]
dr Bogdan Kohopka

Otrzymują:

1. Pan Jacek Łukaszewicz, Prezes Krajowej Rady Lekarsko – Weterynaryjnej.
2. Wojewódzcy Lekarze Weterynarii – wszyscy.
3. Krajowa Rada Izb Rolniczych- siedziba w Warszawie, ul. Żurawia 24 lok. 15, 00-515 Warszawa,
4. Polski Związek Hodowców Zwierząt Futerkowych, Aleje Jerozolimskie 65/79/19.26 00-697 Warszawa
5. Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa

Do wiadomości:

1. Pan prof. dr hab. Krzysztof Niemczuk Dyrektor Państwowego Instytutu Weterynaryjnego Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach
2. Pan Jarosław Jan Pinkas – Główny Inspektor Sanitarny

Badanie zwierząt w kierunku SARS-CoV-2

Decyzja o podjęciu badań powinna być oparta o przeprowadzony wywiad epidemiologiczny oraz obserwowane u zwierząt objawy kliniczne:

Wywiad epidemiologiczny		Obserwacje kliniczne
Zwierzę z historią bliskiego kontaktu z osobą podejrzaną lub z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2	oraz	Objawy kliniczne*
Zwierzę przebywało/a w środowisku wysokiego ryzyka (tj. miejsce, w którym wystąpiły przypadki SARS-CoV-2 u ludzi, np. miejsce zamieszkania – mieszkanie, dom opieki, więzienie, kopalnia, statek wycieczkowy).		
Zwierzę zagrożone lub o wysokiej wartości użytkowej w ośrodku rehabilitacyjnym, hodowanym w niewoli lub ogrodzie zoologicznym, gdy istnieje podejrzenie kontaktu z osobą lub zwierzęciem zakażonym SARS-CoV-2.	oraz	Brak lub objawy kliniczne*
Zwierzęta przebywające w ośrodkach opieki/w grupach (np. schronisko dla zwierząt, intensywny chów zwierząt, zoo), w tym również gatunki zwierząt towarzyszących, gospodarskich i innych, u których nie jest znana historia kontaktu z ludźmi zakażonymi SARS-CoV-2	oraz	Objawy kliniczne* u pojedynczych osobników/grupy zwierząt

*Co prawda dotychczasowa wiedza na temat wrażliwości różnych gatunków zwierząt jest ograniczona, jednak objawy kliniczne zakażenia SARS-CoV-2 mogą obejmować katar/wyciek z nosa, trudności z oddychaniem, kaszel, wymioty, stany patologiczne jelit (biegunka). Podobnie jak u ludzi, prawdopodobne jest również wystąpienie łagodnych objawów lub ich brak.

POBIERANIE, RODZAJ I TRANSPORT PRÓBEK DO BADAŃ

Pobieranie próbek powinno być wykonywane przez kompetentny personel przeszkolony w zakresie prawidłowego stosowania środków ochrony osobistej/istniejącego zagrożenia zakażeniem (maski/rękawiczki/kombinezony).

Próbki do badań stanowią:

- wymazy z jamy ustnej i gardła,
- wymazy z nosa,
- wymazy z odbytu,
- próbki krwi (co najmniej 2 ml.)

W przypadku wystąpienia padnięć/upadków zwierząt należy przeprowadzić ich sekcję, a do badań pobrać zmienione narządy, ze szczególnym uwzględnieniem płuc, tchawicy, jelit, nerek.

W przypadku obserwacji objawów u większej liczby zwierząt na fermie/schronisku pobrać wymazy z jamy ustnej/gardła oraz odbytu od co najmniej 20 losowo wybranych zwierząt. Podobnie, w przypadku upadków większej liczby zwierząt na fermie/schronisku, pobrać narządy od co najmniej 5 osobników.

Z kolei, w przypadku stwierdzenia powiązania epidemiologicznego z przypadkiem COVID-19 zwierząt utrzymywanych w stadzie/schronisku i braku u nich jakichkolwiek objawów klinicznych, do badań należy pobrać po 60 wymazów z jamy ustnej/gardła oraz odbytu od losowo wybranych osobników.

Podczas pobierania próbek należy zachować szczególną ostrożność (materiał zakaźny!), a także unikać możliwości kontaminacji próbek materiałem środowiskowym/od ludzi.

Próbki natychmiast schłodzić do + 4°C i w możliwie najkrótszym czasie przetransportować do laboratorium. Jeśli szybki transport (do 3-4 dni) jest niemożliwy, próbki należy zamrozić (poniżej -20°C).

UWAGI

- nie zaleca się prowadzenia rutynowych badań zwierząt w kierunku SARS-CoV-2,
- decyzję o badaniu zwierząt w kierunku SARS-CoV-2 należy każdorazowo konsultować z Inspekcją Weterynaryjną i Państwową Inspekcją Sanitarną,
- przed podjęciem decyzji o wykonaniu badań w kierunku SARS-CoV-2 należy wykluczyć podejrzenie zakażeń innymi, potencjalnymi czynnikami wystąpienia danych objawów klinicznych u zwierząt.

DEFINICJE

Przypadek podejrzany

zwierzę wykazujące objawy kliniczne sugerujące zakażenie SARS-CoV-2 (opisane powyżej), a lekarz weterynarii skutecznie wykluczył wszystkie inne prawdopodobne przyczyny tych objawów

oraz

zwierzę mające związek epidemiologiczny z potwierdzonym przypadkiem z COVID-19 u ludzi, innym zwierzęciem zakażonym SARS-CoV-2 lub wywiadem wskazującym na potencjalne narażenie.

Przypadek potwierdzony

Izolacja wirusa SARS-CoV-2 z próbki pobranej od zwierzęcia (z objawami klinicznymi lub bez) lub identyfikacja materiału genetycznego SARS-CoV-2 w próbce pobranej bezpośrednio od zwierzęcia: a) w co najmniej dwóch testach genetycznych wykrywających dwa różne

regiony genomu wirusa lub b) w jednym teście genetycznym wykrywającym jeden region genomu wirusa, potwierdzonym sekwencjonowaniem drugiego regionu genomu wirusa.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozdziale 1.1. *Terrestrial Animal Health Code*, potwierdzone przypadki należy zgłaszać do OIE za pośrednictwem Światowego Systemu Informacji o Zdrowiu Zwierząt (WAHIS).

Opracował i sporządził:

prof. dr hab. Krzysztof Niemczuk

Zatwierdził:

GLÓWNY LEKARZ WETERYNARII

dr Bogdan Konopka

